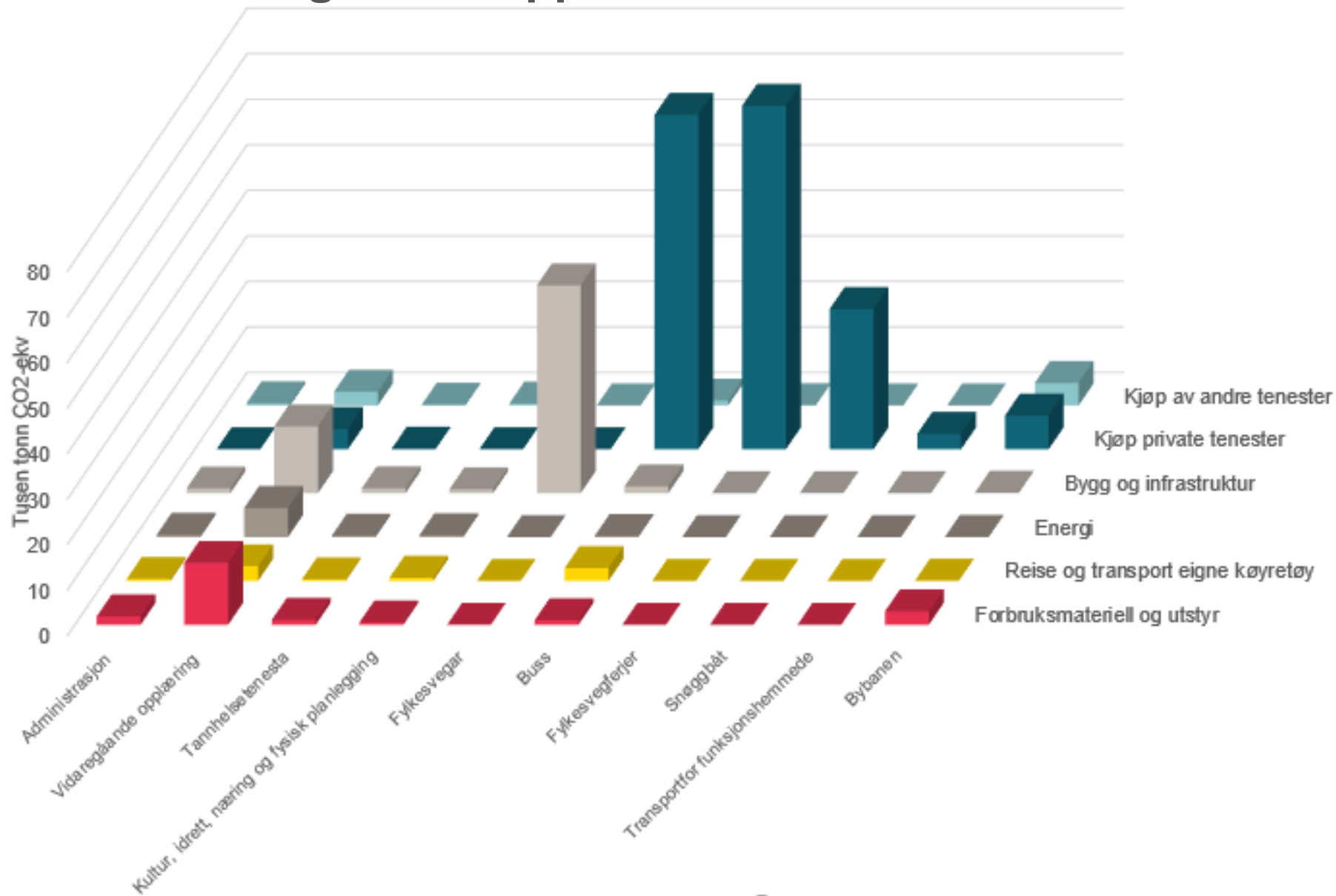

Klimasmarte innkjøp i Hordaland

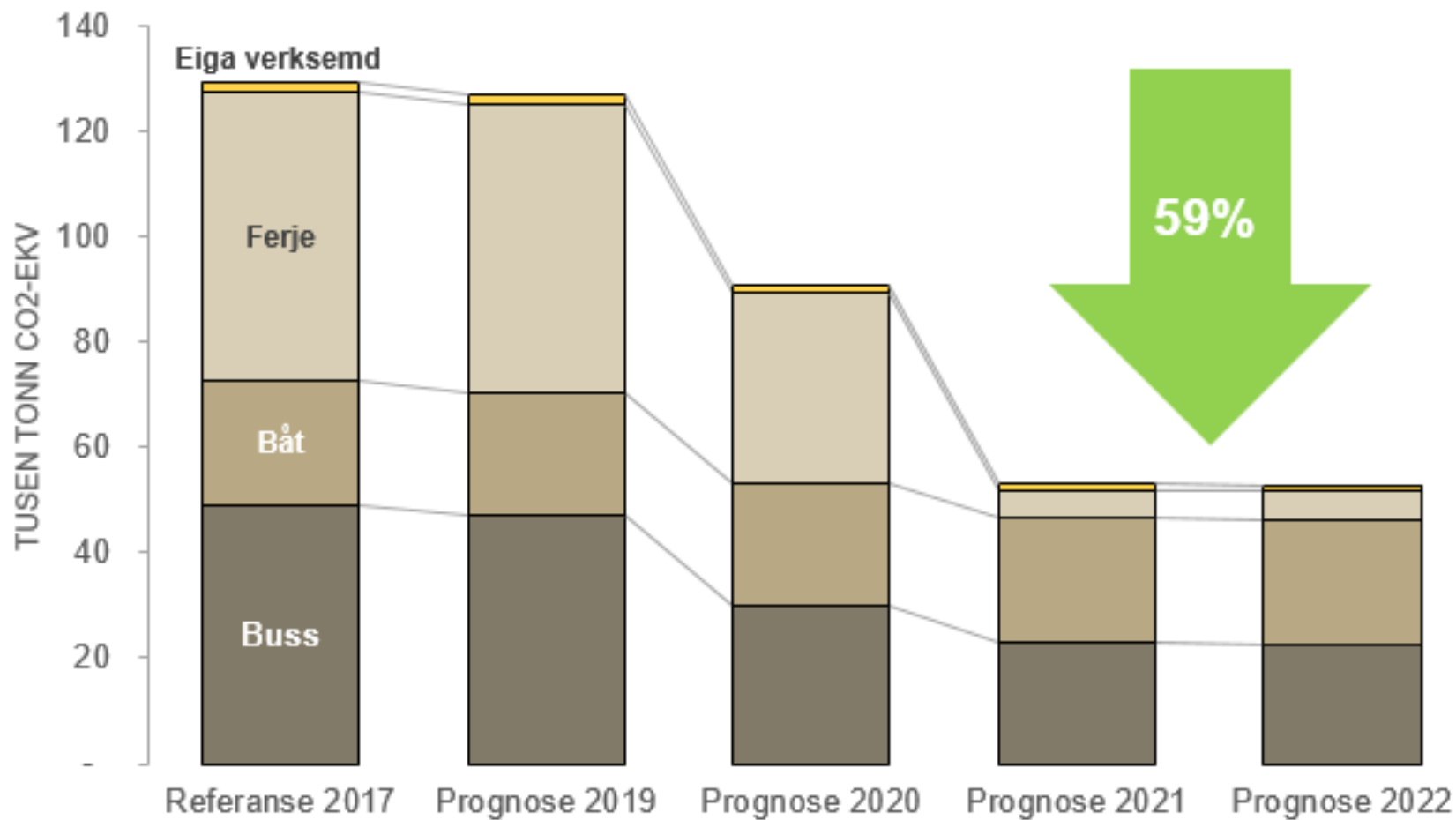
Klima- og naturressurssjef Sølve Sondbø

Kjenn dine klimagassutslepp!

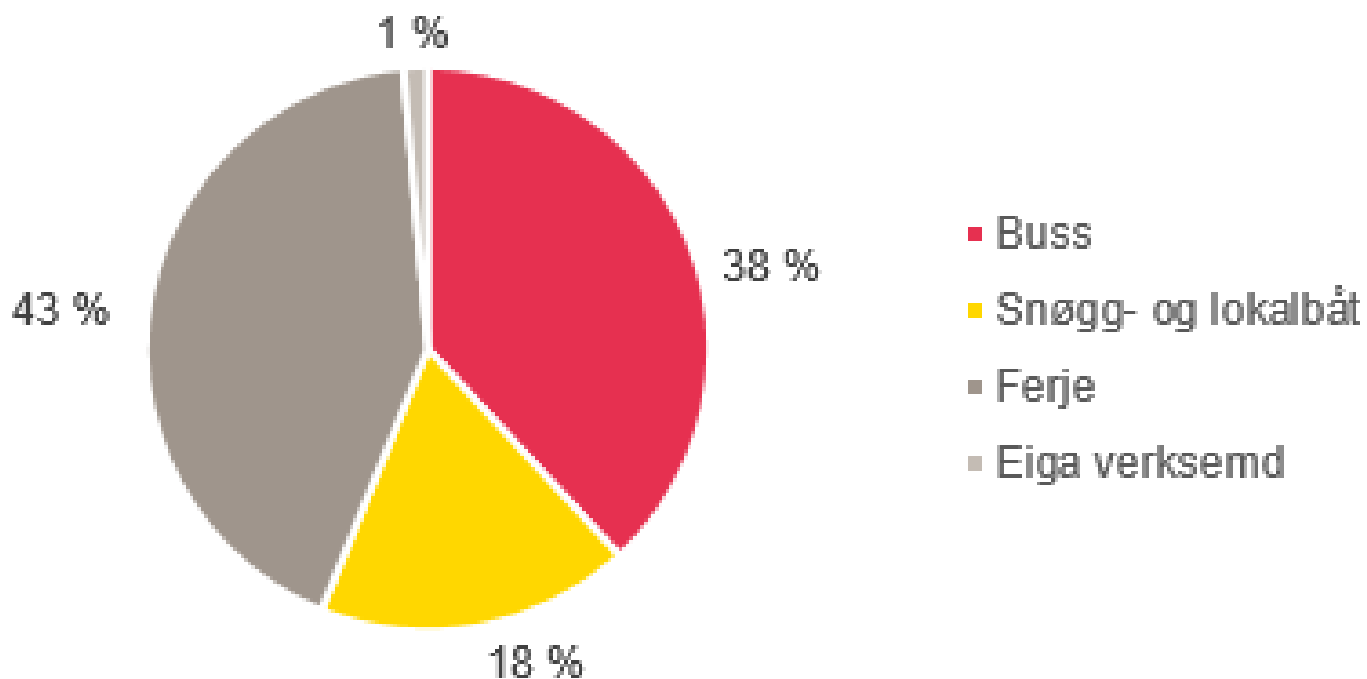

Klimaprognose Hordaland fylkeskommune

Ferjeanbudet kutter årleg 52.000 tonn CO₂- tilsvarer 6 % av utsleppa frå vegtrafikken i Hordaland

Ferje	56.121 tonn CO ₂
Båt	23.888 tonn CO ₂
Buss	48.092 tonn CO ₂
Øvrig HFK	1.670 tonn CO ₂
Sum	129.772 tonn CO ₂

Nye fergekontraktar kutter 90 % av CO2 og 2/3 av energibruken

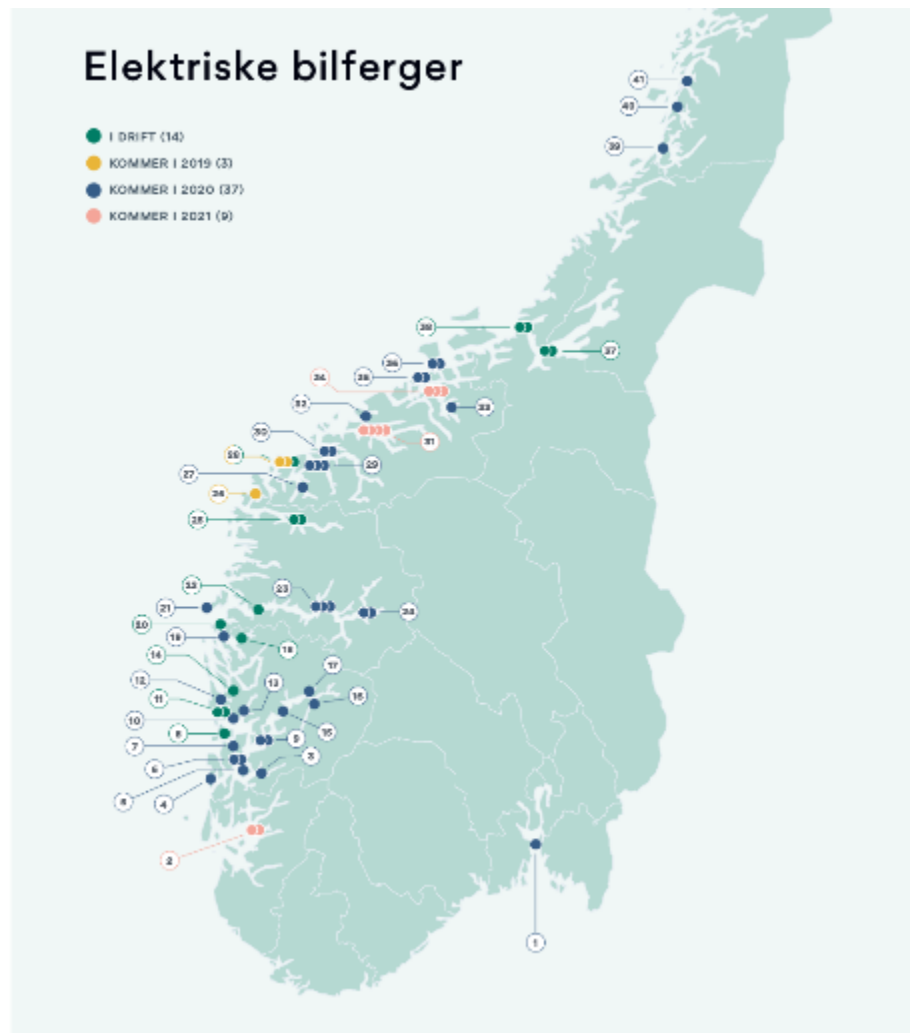
- 17 ferjestrekningar, 21 ferjer og 40 kaier
- 52 000 tonn CO2 blir kutta årleg, tilsvarande 6 % av utslepp frå vegtrafikken i fylket.
- Hordaland hadde verda første masseanbod av miljøferjer og har lagt lista for anbod i andre fylke.
- Rundt 70 elferjer vil krysse norske fjordar i 2022.

Elferge-revolusjonen startet på Vestlandet – nå kan hurtigbåtane stå for tur

1 MOSS = HORTEN ● En ny elferge	16 JONDAL = TØRVIKBYGD ● En ny elferge	29 SOLEVÅGEN = FESTØYA ● MF «Kjølferd» ● To nye elferger
2 HJELMELAND = NESVIK = SKIPAVIK ● En ny elferge ● En ny hydrogen-elaktisk ferge	16 KVANNDAL = UTNE ● En ny elferge	30 SYKKYLVEN = MAGERHOLM ● To nye elferger
3 SKÅNEVIK = MATRE = UTÅKER ● En ny elferge	17 UTNE = KINSARVIK ● En ny elferge	31 MOLDE = VESTNES ● To nye elferger
4 LANGEVÅG = BUAVÅG ● En ny elferge	18 MÅSFJORDNES = DUESUND ● MF «Fjell-M»	32 AUKRA = HOLLINGSHEIMEN ● MF «Norsjøfjord»
5 FJELLBERGSGAMBRANDET ● MF «Høyfjell»	19 LEIRVÅG = SLØVÅG ● MF «Storjord»	35 KVANNE = RYKKJEM ● En ny elferge
6 SKJERSHOLMANE = RANAVIK ● To nye elferger	20 MJÅNES = HISARBY ● MF «Høy»	34 HALSA = KANESTRAUM ● To nye elferger
7 JEKTAVIK = NORDHUGLO = HODNANES ● MF «Julsund»	21 FEDJE = SÆVRØY ● En ny elferge	35 SEVIKA = TØMMERVÅG ● To nye elferger
8 HUSAVIK = SANDVIKVÅG ● MF «Husvik»	22 LAVIK = OPPEDAL ● MF «Austevn»	36 EDØYA = SANDVIKA ● To nye elferger
9 GJERMUNDSHAMN = VARALDSBY = ÅRSNES ● MF «Lørdal» ● En ny elferge	23 VANGSNES = HELLA = DRAGEVIK ● To nye elferger	37 FLÅKK = RØRVIK ● MF «Laghu» ● MF «Mure»
10 HALHJEM = VÅGE ● MF «Kornarane»	24 MÅNHELLER = FODNES ● To nye elferger	38 BREKSTAD = VALSET ● MF «Kvern» ● MF «Vestdal»
11 HUFTHAMAR = KROKDEID ● MF «Makar» ● MF «Høglund»	25 ANDA = LOTE ● MF «Gjøppel» ● MF «Høglund»	39 VENNESUND = HOLM ● MF «Høy»
12 KLOKKARVIK = LERØY = BJELKARØY = HJELLESTAD ● En ny elferge	26 BARMEN = BARMUND ● En ny elferge	40 HORN = ANDALSVÅG ● MF «Torgatten»
13 HATVIK = VENJANESSET ● MF «Aval»	27 VOLDA = FOLKESTAD ● En ny elferge	41 TJØTTA = FORVIK ● En ny elferge
14 JEKTEVIK = NORDHUGLO = HODNANES ● MF «Folgefoss»	28 HAREID = SULESUND ● MF «Høy» ● MF «Sule» ● MF «Gjøppel»	

Hurtigbåt

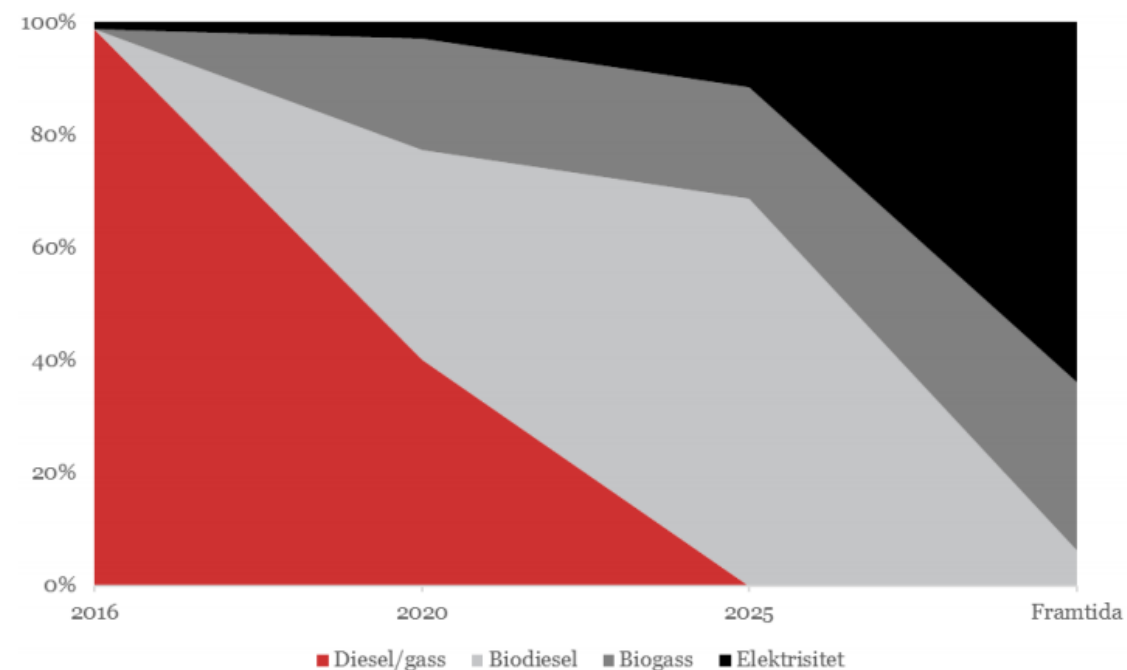
- Anbud for ruta Bergen – vert førebudd med tanke på elektrifisering.
- At staten ikkje belønner kutt av utslepp i kollektivsektoren er ei utfordring. Rent økonomisk skulle vi etterspurt gamle dieselbåter.

Temaplan vedtatt av Fylkestinget i oktober: Fossilfrie busser i Bergen i 2020 og i heile fylket innan 2027 (2025)

280 bussar i Bergen sentrum, Bergen Nord og Osterøy på biogass og strøm frå 2020.

Figur 1 Ambisjon for innføring av låg- og nullutsleppsteknologi for bussane i Hordaland i forhold til dagens forbruk av energi.

Rutebussene i Bergen blir fossilfrie frå desember 2020

GRØNT SKIFTE: No skal Bergen få ca 80 nye ladbare elbussar.

Bergen blir elbusshovudstaden i Norden

- Hordaland fylkeskommune med største anbud på elektriske busser i Norden til nå!
- Anbudskonkurransen Skyss har levert Doffin er på minst 3.5 millioner busskilometer med **elbuss** og 0.7 millioner busskilometer med trolleybuss årlig i **Bergen**.
- 60 år med elektrisk trolleybuss i Bergen
- Enda fleire busser vil gå på biogass
- Fossilfrie busser i Bergen i 2020 og i heile fylket innan 2025

Betaler 1 kr meir pr km utsleppsfrí skoleskyss

- Utgreiinga av miljøkrav til drosjenæringa i Hordaland tar utgangspunkt i eit krav til nullutslepp - på høyring no og til politisk handsaming i haust
- 8 hydrogendrosjar i Bergen

120 ladbare drosjar straks

- Ny satsing i 2018: Stønad til heimelading for løyvehavarar. Meir enn 120 søknadar
- Klimasatsprosjekt: Hurtiglading på Flesland flyplass og på drosjeholdeplass på Bergen Bystasjon er under bygging. Forebur fleire.
- **INNKJØP AV SKOLESKYSS: 1 KR EKSTRA PR KM MED NULLUTSLEPP**

Solenergi

- Arna vidaregåande skule fikk i mars anlegg med 560 paneler. Truleg kommune-Norges største solcelleanlegg.
- Kjem også på nytt fylkeshus og på ny Askøy vidaregåande skule

Sirkulære møbelanskaffelser

- Mobiltetsselskapet vårt Skyss har kjøpt brukte kontormøbler.
- Ny møbelavtale i år med sirkulære innkjøp for Vestland fylkeskommune

Klimasmarte innkjøp oppsummering

- Klimasmarte innkjøp er å erstatte fossil energi og fossile råvarer med fornybar energi og fornybare råvarer
- ...innkjøp for innkjøp
- ...køyretøy for køyretøy
- ...skip for skip
- ...fly for fly
- ...bygg for bygg
- ...produkt for produkt

